

Uchwała Nr XVII/ 135 /2019

Rady Gminy Kadzidło

z dnia 10 grudnia 2019 roku

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
dla Gminy Kadzidło na 2020 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U.2019.506 z późn.zm.), art. 4¹ ust.1, ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U.2019.2277),

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 r. w brzmieniu:

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa sposób realizacji przez Gminę Kadzidło zadań określonych w art. 4¹ ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U.2019.2277). Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań, o których mowa w ust. 1 stanowi część rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniając cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określonych w Narodowym Programie Zdrowia.

Adresaci programu:

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Kadzidło, a w szczególności dzieci i młodzież szkolna, rodziny osób z problemem alkoholowym, osoby pijące nadmiernie, osoby uzależnione od alkoholu, konsumenci alkoholu, a także jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, instytucje kultury oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Cel główny: ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców gminy Kadzidło poprzez ukazywanie im innych alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Cel główny będzie realizowany w następujących obszarach:

- *profilaktyki uniwersalnej* – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Kadzidło bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój;

- *profilaktyki selektywnej* – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowana biologicznie są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania są podejmowane ze względu na przynależność do danej grupy, profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym;

- *profilaktyki wskazującej* – adresowanej do osób lub grup wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych.

Cele szczegółowe Gminnego Programu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w roku 2020 będą ukierunkowane na :

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu: **(cele operacyjne NPZ: 3.1; 3.1.1; 3.2.2; 3.2.3; 3.1.3; 3.3)**
  - a) konsultacje w zakresie terapii odwykowej i poradnictwo dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego przez specjalistę z zakresu uzależnień, który udziela wsparcia i pomocy psychologicznej oraz merytorycznej osobom z rodzin dotkniętych tym problemem;
  - b) prowadzenie działań motywujących z osobami uzależnionymi od alkoholu i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego;
  - c) udzielanie wsparcia dla osób po zakończonej terapii odwykowej;

- d) pomoc psychologiczna dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz osób doświadczających przemocy;
- e) kierowanie osób uzależnionych na badanie przez biegłego lekarza psychiatrę i biegłego psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i ustalenia leczenia;
- f) sporządzanie wniosków i kierowanie ich do Sądu Rejonowego w Ostrołęce w celu orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- g) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- h) rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie: (cele operacyjne NPZ: 3.1.2.; 3.3;)

- a) współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kadzidle, z Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Poradnią Leczenia Uzależnień w Ostrołęce mająca na celu zwiększenie dostępności usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu. Wsparcie finansowe na wyposażenie Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Poradnią Leczenia Uzależnień w Ostrołęce;
- b) finansowanie szkoleń, warsztatów i kursów dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników socjalnych, policjantów, pielęgniarek środowiskowych, lekarzy rodzinnych, właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, mających na celu podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z osobami uwikłanymi w nałogi i przemoc oraz z członkami ich rodzin;
- c) dofinansowanie działalności różnych instytucji, świetlic wiejskich promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez mieszkańców gminy .

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności, informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży: (cele operacyjne NPZ: 3.1.1; 3.2.1.; 3.2.3.; 1.1; 1.3;)

- a) wspieranie szkolnych programów profilaktycznych realizowanych w formie zajęć informacyjno-edukacyjnych dla całej społeczności szkolnej, a także w czasie ferii i wakacji wraz z poczęstunkiem w celu uczenia młodego pokolenia zdrowego i trzeźwego stylu życia:
  - edukacja poprzez konkursy plastyczno – wiedzy (zakup potrzebnych materiałów biurowych i plastycznych do realizacji działań i zajęć profilaktycznych oraz finansowanie nagród dla uczniów biorących udział w różnego typu konkursach);
  - finansowanie nagród dla szkół za działania na rzecz profilaktyki uzależnień;

- b) realizowanie działań profilaktycznych na temat uzależnień w szkołach i świetlicach w formie profesjonalnych programów profilaktycznych (posiadających rekomendacje), pogadanek, prelekcji, warsztatów, spotkań, zajęć rozwijających talenty i zainteresowania, spektakli i koncertów profilaktycznych, a także zakup specjalistycznej literatury oraz filmów edukacyjnych związanych z edukowaniem i informowaniem dzieci i młodzieży na temat szkodliwości alkoholu i innych używek – zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami;
- c) organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego z programami profilaktycznymi dla dzieci i młodzieży z terenu gminy żyjących w najbliższym otoczeniu osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz w rodzinach dotkniętych wykluczeniem społecznym lub nim zagrożonych poprzez organizowanie wycieczek, rajdów, obozów i kolonii; w tym finansowanie przejazdu dzieci na kolonie;
- d) promowanie i dofinansowywanie różnych form spędzania wolnego czasu w miejscu zamieszkania dla dzieci z rodzin zagrożonych patologiami społecznymi i ich rodzin polegających na organizowaniu lokalnych festynów i imprez profilaktycznych o charakterze rozrywkowym lub sportowym, pikników odbywających się nie tylko bez udziału alkoholu, ale w szczególny sposób eksponujący ten fakt;
- e) propagowanie wśród dzieci i młodzieży aktywności ruchowej poprzez uprawianie sportu, prowadzenie zajęć treningowych, organizowanie i udział w zawodach sportowych czy turniejach, zakup artykułów sportowych umożliwiające aktywne spędzanie wolnego czasu przez młodzież i dzieci uczestniczących w zajęciach sportowych;
- f) dofinansowywanie inicjatyw lokalnych mających na celu integrację środowiska lokalnego i zapobieganie wykluczeniu oraz izolacji dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowymi i przemocą np. wieczorki literackie, spotkania z aktorem czy pisarzem)
- g) współpraca z pedagogiem szkolnym oraz dyrektorami szkół w zakresie zapewnienia opieki i pomocy edukacyjnej dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy nadużywania alkoholu i stosowania przemocy;
- h) współpraca z rodzicami w zakresie budowania umiejętności wychowawczych w obszarze profilaktyki;
- i) prowadzenie akcji edukacyjnych dla mieszkańców gminy na temat alkoholu narkotyków, papierosów i przemocy;
- j) finansowanie i wspieranie konkretnych projektów i działań profilaktycznych; podejmowanych przez społeczności lokalne, stowarzyszenia i grupy trzeźwościowe ;
- k) finansowanie różnorodnych przedsięwzięć artystycznych, wydawniczych, wycieczek edukacyjnych – finansowanie przejazdu i pobytu w trakcie którego realizowane są programy profilaktyczne, projektów odnoszących się do dziedzictwa narodowego i regionalnego, mogących kształtować prawidłowe, dojrzałe, wolne od wszelkich uzależnień osobowości i postawy.

- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych: **(cele operacyjne NPZ: 3.1.;3.2.)**
- a) współpraca z organizacjami pozarządowymi polegająca na wymianie informacji, konsultacjach, wspólnych inicjatywach na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (organizacja konferencji, szkoleń, narad, nieodpłatne użyczenie lokalu należącego do gminy).

Wyżej wymienione zadania realizowane będą przez następujące podmioty:

- 1) Referenta ds. profilaktyki alkoholowej zatrudnionego w Urzędzie Gminy w Kadzidle
- 2) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemami Alkoholowymi osób obciążonych rodzinnym nadużywaniem alkoholu i Ofiar Przemocy w Rodzinie
- 4) Szkoły funkcjonujące na terenie gminy Kadzidło
- 5) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kadzidle
- 6) Organizację pozarządowe, podmioty gospodarcze i osoby fizyczne podejmujące działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych
- 7) Parafię Rzymskokatolicką w Kadzidle, w Wachu, w Czarni i w Dylewie
- 8) Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Kadzidle
- 9) Sądy oraz Zespoły Kuratorskie Służby Sądowej
- 10) Indywidualni psychologowie i terapeuci od uzależnień
- 11) Komisariat Policji
- 12) Sołtysów

Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Finansowanie działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Kadzidło na rok 2020 odbywać się będzie w ramach środków własnych Gminy Kadzidło, pochodzących z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2020.

Środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych niewykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku tylko są przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Kadzidło na rok 2020. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu są ujęte w planie budżetu Gminy Kadzidło na rok 2020 w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

W ramach tych środków finansowane będą:

- 1) wyżej wymienione zadania zawarte w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wynagrodzenie osobowe wraz z pochodnymi referenta ds. profilaktyki alkoholowej, w tym:
  - a) wynagrodzenia dla członków i przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za każdy udział w posiedzeniach i pracach Komisji oraz za udział w przeprowadzanych kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych w wysokości 340 zł dla przewodniczącego Komisji oraz 220 zł dla członka Komisji.
  - b) finansowanie pracy konsultantki za konsultacje w zakresie terapii odwykowej i poradnictwa prowadzone w punkcie Konsultacyjnym (umowa zlecenie) oraz utrzymanie rzeczowe i materialne Punktu;
  - c) koszty sporządzenia opinii sądowo-psychiatrycznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych: lekarza psychiatry i specjalisty psychoterapii uzależnień;
  - d) koszty postępowania sądowego wynikające z zobowiązania do leczenia odwykowego;
  - e) zwrot kosztów podróży za wyjazdy służbowe członków GKRPA i referenta ds. profilaktyki alkoholowej;
  - d) zakup środków technicznych i materiałów biurowych (sprzęt biurowy, wyposażenie pomieszczenia) z przeznaczeniem na obsługę pracy Punktu Konsultacyjnego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kadzidle.
  - e) pokrywanie kosztów utrzymania telefonu zaufania;

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kadzidło.

§ 3

**Z dniem 31 grudnia 2019 r. traci moc Uchwała Nr II/11/2018
Rady Gminy w Kadzidle z dnia 6 grudnia 2019 roku w sprawie uchwalenia
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą
od 1 stycznia 2020 r.

Przewodnicząca Rady Gminy

Barbara Bączek

UZASADNIENIE

Do Uchwały XVII / 135/2019 Rady Gminy Kadzidło z dnia 10 grudnia 2019 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Kadzidło na 2020 rok.

1. Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy „ W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- 4) ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do sprzedaży na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami;
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Realizacja powyższych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

2. Diagnoza problemów związanych z zagrożeniem alkoholowym na terenie Gminy Kadzidło pokrywa się z głównymi problemami notowanymi na terenie całego kraju. Do najważniejszych z nich należą:

- 1) samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) uszkodzenie zdrowia u osób nadmiernie pijących;
- 3) szkody występujące u członków rodzin alkoholowych;
- 4) przemoc w rodzinach i miejscach publicznych;
- 5) prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwości;
- 6) spadek wieku osób spożywających napoje alkoholowe.

3. Gmina Kadzidło obejmuje obszar **258.94** km² i liczy **11 444** mieszkańców, w tym **9068** osób powyżej 18 roku życia (dane na 07.01.2019 r.).

Na terenie Gminy Kadzidło jest **7 szkół podstawowych** w tym 3 prowadzone przez stowarzyszenia oświatowe.

W poszczególnych szkołach uczy się:

Szkoła Podstawowa w Zespole Placówek Oświatowych im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Kadzidle – 802 uczniów;

Szkoła Podstawowa w Zespole Placówek Oświatowych im. Papieża Jana Pawła II w Dylewie – 175 uczniów;

Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Chudku - 164 uczniów;

Szkoła Podstawowa im. Ks. Jerzego Popiełuszki w Wachu - 83 uczniów;

Szkoła Podstawowa im. Stanisława Kostki w Jazgarce (Stowarzyszenie Oświatowe) - 75 uczniów;

Szkoła Podstawowa w Glebie (Stowarzyszenie Oświatowe) – 19 uczniów

Szkoła Podstawowa w Czarni (Stowarzyszenie Oświatowe) – 33 uczniów

- PRZEDSZKOLE „RADOSNY ZAKĄTEK” W KADZIDLE – 90 uczniów

- PRZEDSZKOLE „MUZYCZNA KRAINA” W KADZIDLE - 81 uczniów

Z oświadczeń złożonych w styczniu 2019 roku przez podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych wynika, że wartość sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Kadzidło w **2018 r.** wyniosła **8 459 534,35 zł**, czyli statystyczny mieszkaniec (pełnoletni) wydał na alkohol około **932,90 zł**

4. Struktura punktów sprzedaży alkoholu przedstawia się następująco :

- 1) do 4,5% alkoholu oraz na piwo
  - 25 punktów - do spożycia poza miejscem sprzedaży;
  - 4 punkty - do spożycia w miejscu sprzedaży;

- 2) powyżej 4,5% do 18 %
  - 21 punkty do spożycia poza miejscem sprzedaży
  - 2 punkt do spożycia w miejscu sprzedaży

- 3) powyżej 18%
  - 22 punktów do spożycia poza miejscem sprzedaży,
  - 3 punkty do spożycia w miejscu sprzedaży.

5. Z danych otrzymanych z Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż w gminie Kadzidło w 98 rodzinach występuje problem alkoholowy. Na terenie gminy jest **125 rodzin** objętych nadzorem ze strony kuratora sądowego.

Natomiast według danych Posterunku Policji na terenie Gminy Kadzidło w okresie od **1 stycznia 2019 r. do 30 września 2019 r.** funkcjonariusze Posterunku Policji w Kadzidle odnotowali:

- ilość zarejestrowanych przestępstw - 46

w tym:

- pobić – 0
- uszkodzenia ciała – 4
- wypadki drogowe – 0
- znęcanie się nad członkami rodziny – 21
- nietrzeźwych kierowców – 21
- doprowadzonych do wytrzeźwienia PDOZ KMP w Ostrołęce – 30
- doprowadzonych do wytrzeźwienia do miejsca zamieszkania – 14
- zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub odwiezionych do domów rodzinnych – 0
- interwencje w miejscach publicznych – 558
- interwencje domowe Policji – 229
- spożywanie (usiłowanie spożywania) alkoholu w miejscu publicznym - 159
- wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego - 50
- wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej – 17
- zakłócanie porządku publicznego - 14
- prowadzenie pojazdu po alkoholu – 9

6. Do dnia 01.11.2019 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło **43** wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego z Posterunku Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej i członków ich rodzin. Wszystkie te osoby były zaproszone na rozmowę z członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 15 posiedzeń na które zgłosiło się **52** osób:

- przekazano **19** akt osób na które wpłynął wniosek - Biegłym sądownym w celu zbadania i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia wskazania rodzaju zakładu leczniczego oraz zapłacono za sporządzenie opinii;
- przekazano **18** wniosków do Sądu III Wydział Rodzinny osób uzależnionych od alkoholu i zapłacono za sprawy;

7. Dział punkt konsultacyjny w którym specjalista terapii i uzależnień 2 razy w tygodniu udziela bezpłatnej pomocy rodzinom, w których wystąpiły sytuacje kryzysowe w tym problemy związane z uzależnieniami i przemocą;

Do dnia 01.11.2019 r. zgłosiło się do Punktu Konsultacyjnego łącznie **102** osoby uzależnionych od alkoholu i członkowie tych rodzin, z którymi odbyto **248** rozmów.

8. Opłaty za telefon zaufania oraz Internet;

9. Dział bezpłatna infolinia dla osób z problemami rodzinnymi.

